

Μέχρι τοῦ 1828, ὅσα κτήματα ἐπωλοῦντο, ἐπωλοῦντο ἄνευ δημοπρασίας, εἰ μὴ μὲ συμφωνίαν ἀπλῆν τοῦ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ. Ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἕως σήμερον. Τοιαύτη ἐστάθη ἔκπαλαι ἡ συνήθεια».

876

1833. Ἀπάντησις, ἀπὸ 13 Ἀπριλίου, Εἰρηνοδίκου καὶ Δημογερόντων
Κορώνης, εἰς ἄνωτέρω ἐγκύκλιον,
ἐν 49, σ. 56–57.

877

1833. Ἀπάντησις, ἀπὸ 14 Ἀπριλίου, Δημογερόντων Μοθώνης, εἰς
ἄνωτέρω ἐγκύκλιον,
ἐν 49, σ. 55–56.

«... Περὶ δὲ τῆς ἐποχῆς, ἀφ' ἣν ἐπικρατοῦν αἱ συνήθειαι αὗται τοῦ τόπου μας, δὲν ἡμποροῦμεν νὰ πληροφορήσωμεν... καθότι ἐπὶ Τουρκίας αἱ συνήθειαι αὗται δὲν ἦτον εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων, δυστροποῦντες, ἐπρόστρεχαν εἰς τὰ κριτήρια τῶν Τούρκων, τῶν ὁποίων οἱ νόμοι καὶ τὰ ἔθιμα ἦτον πολὺ διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς νόμους τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐπομένως αἱ συνήθειαι αὗται δὲν ἦσαν παρὰ διὰ τοὺς εὐαγώγους καὶ φιλησύχους πολίτας καὶ διὰ τοῦτο ὀλίγον καθεὶς ἐφρόντιζε νὰ ἐνθυμεῖται τὴν ἀρχὴν των...».

878

1833. Ἀπάντησις, ἀπὸ 29 Μαρτίου, Δημογεροντίας ἐπαρχίας Πύργου,
εἰς ἄνωτέρω ἐγκύκλιον,
ἐν 49, σ. 61–62.

879

1833. Ἀπάντησις, ἀπὸ 9 Ἀπριλίου, Προκρίτων χωρίου Φίλια (Καλαβρύτων), εἰς ἄνωτέρω ἐγκύκλιον,
ἐν 49, σ. 70–71.

«... τὸ συνήθειον τοῦ χωρίου μας...

Α'. — Τὰ θηλυκά, ὅταν ὑπανδρεύονται ἀπὸ τὸ σπῆτι, εἴτε ὁ πατέρας εἴτε τὰ ἀδελφία τὰ ὑπάνδρευαν, ὅ τι λάβουν τότε, ἢ σουτὶ ἢ γρόσια, τέλος ἢ κινητὰ ἢ ἀκίνητα, δὲν εἶχαν ἄδειαν νὰ ἔλθουν ὕστερις νὰ ζητήσουν ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας.

Β'. — Ἄν ἀπέθανε ἄκληρος κανένας ἀδελφὸς ἀπὸ τοὺς ἀρσενικούς, δὲν ἠδύνοντο οἱ ἀδελφάδες διὰ νὰ ἔλθουν ὕστερις νὰ ζητήσουν ἐκ τοῦ μερίδιον τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφοῦ, ἀλλὰ κληρονομῆται ἀπὸ τὰ ἀρσενικά ἀδελφία. Καὶ ἂν, κατὰ περίστασιν, πεθάνουν ὅλα τὰ ἀρσενικά ἀδελφία, ἐτότε ἐκληρονομοῦσαν οἱ ἀδελφάδες τὸ μερίδιον ὅλων τῶν ἀρσενικῶν ἀδελφῶν ἐκ τῆς πατρικῆς των κληρονομίας. Ἄν κανένας ἀδελφὸς ἤθελε πεθάνει καὶ δὲν ἄφηκε κληρονομίαν καὶ ἔμενε ἡ γυναῖκα του χήρα καὶ ἂν ἐπανδρευόνταν ὕστερις ἡ γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος, ἐλάμβανε ἀπὸ τὸ μερίδιον τοῦ ἀνδρός της εἰς τὰ ἐπτὰ ἕνα. Καὶ ὅταν δὲν ὑπαν-

δρευνόνταν καὶ ἔμενε εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἀνδρός της, ἐκληρονομοῦσεν ὅλον τὸ μερίδιον τοῦ ἀποθανόντος ἀνδρός. Καὶ ὅταν ἀπέθαινε ἡ γυναῖκα καὶ ἄφηγεν θετόν της υἱόν, ἐκληρονομοῦσεν ὅλον τὸ μερίδιον τοῦ ἀνδρός της. Καὶ ὅταν δὲν ἄφινεν θετόν της υἱόν, τὸ μισὸν ἐμήγεσκε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ δὲ ἄλλο μερίδιον τὸ ἐκληρονομοῦσαν τὰ ἀδέλφια τοῦ ἀποθανόντος ἀνδρός τῆς γυναικός. Ἄν καμμιά γυναῖκα ἀπέθαινε ζῶντις τοῦ ἀνδρός της, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ κληρονόμον, εἰς τρία ἢ τέσσαρα χρόνια, ἡ προίκα τῆς γυναικός ἐγένετο εἰς τρία μερίδια, τὸ μὲν ἓνα ἐδίδε(το) διὰ ψυχικὸν τῆς ἀποθαμένης καὶ τὸ ἄλλο ἐκληρονομοῦσε ὁ ἀνδρας, τὸ δὲ ἄλλο τὸ ἔπερναν οἱ συγγενεῖς τῆς γυναικός.

Γ'.—Ὅταν ἐπουλοῦσε ἓνας εἴτε χωράφι, ἢ ἀμπέλι, ἢ σπῆτι, πρῶτον ἐρωτοῦσε τοὺς συγγενεῖς καὶ συνορίτας καὶ ὅταν δὲν τὸ ἔπερναν αὐτοὶ εἰς τὴν τιμὴν ὅπου τὸ ἔκανε ὁ νοικοκύρης, τότε τὸ ἔπερνε ἄλλος, μὲ ὅσους εὐρεθέντας ὑπογεγραμμένους μάρτυρας, καὶ τότε ἦτον καλὰ πωλημένον καὶ δὲν ἐδύνοντο οἱ συγγενεῖς του ὕστερις νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὴν πωλησιὰν αὐτήν.

Δ'.—Ὅσα ἀφιερώματα ἐγίνοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ μοναστήρια, δὲν ἠδύνοντο νὰ τὸ σηκώσουν οὔτε οἱ συγγενεῖς ἐκείνου ὅπου ἔβαλε τὸ ἀφιέ, οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἀλλὰ τὸ ἔκανε ὁ,τι ἐβούλετο ὁ ἐπίτροπος ἢ οἱ πατέρες τῆς μονῆς. Καὶ ὅταν τὸ ἐπουλοῦσαν, τὸ ἔπερνε ὅποιος ἐπρόσθετε τὴν περισσοτέραν τιμὴν.

Αὕτῃ εἶναι ἡ συνήθεια τοῦ χωριοῦ μας».

880

1833. Ἐγκύκλιος, ὑπ' ἀριθ. 1133, ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου, τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας (Γ. Πρατῆς),

πρὸς Εἰρηνοδίκας καὶ Δημογέροντας, περιλαμβάνουσα 16 «ζητήματα», ἐν 49, σ. 72–75. «Ἐπειδὴ αἱ δοθεῖσαι περὶ ἐθίμων πληροφορίαι περιορίζονται κυρίως μόνον εἰς τὰ περὶ προικὸς καὶ κληρονομίας ζητήματα, τὰ ὅποια εἶχον ἐκτεθῇ εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 330 ἐγκύκλιον, δὲν ἀναφέρουσι δὲ τίποτε περὶ τῶν ἄλλων σπουδαίων ἀντικειμένων τῆς νομοθεσίας, ἡ Γραμματεία ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσῃ, ὡς καὶ πρότερον, ζητήματά τινα ἀφορῶντα τὴν ἐπιτροπείαν, τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, τὴν νομὴν, τὴν κυριότητα, τὰς δουλείας, τὰ προνόμια καὶ τὰς ὑποθήκας, καὶ νὰ ζητήσῃ καὶ περὶ τούτων ἀπάντων πληροφορίας.

Περὶ ἐπιτροπείας

1. Οἱ ἐπίτροποι τῶν ὀρφανῶν ἐργάζονται δωρεάν, καθὼς ὁ νόμος διατάσσει, ἢ δύνανται νὰ ζητοῦν εἶδος τι ἐτησίου ἀμοιβῆς ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ ἀνηλίκου ;
2. Ἡ ἐπιτροπεία δύναται νὰ δοθῇ εἰς πολλοὺς ἐν ταυτῷ, ὡς π.χ. εἰς ὅλους τοὺς ἐνήλικας ἀδελφούς, καθὼς ὁ νόμος ὑπαγορεύει, ἢ ἡ συνήθεια θέλει νὰ μὴ δίδηται εἰς τ' ἀνήλικα εἰ μὴ εἰς καὶ μόνος ἐπίτροπος ;
3. Ὁ νόμος, εἰς τὰς σημαντικὰς ὑποθέσεις, ὡς π.χ. τὴν ἀνατροφὴν τοῦ ἀνήλικος ἢ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἀκινήτων, ἐμποδίζει τὸν ἐπίτροπον νὰ ἐνεργῇ χωρὶς τὴν ἄδειαν τοῦ ἀρμοδίου Δικαστοῦ· τί λέγει ἡ συνήθεια ; συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον ; ἢ ἀπαιτεῖ ἴσως τὴν συγκάλεισιν οἰκογενειακοῦ συμβουλίου, τὸ ὅποῖον ν' ἀποφασίζῃ, ἂν τὰ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου προβαλλόμενα μέτρα εἶναι ὠφέλιμα ;
4. Ὁ νόμος διακρίνει τοὺς ἀνήλικας εἰς ἀνήβους καὶ ἐφήβους· καὶ ἀνήβα μὲν λέγονται τὰ

